

Határozatok Tára

PRIIT PIKAMÄE
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2021. október 21.¹

C-432/20. sz. ügy

ZK,

a Landeshauptmann von Wien részvételével

(a Verwaltungsgericht Wien [bécsi közigazgatási bíróság, Ausztria] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal – A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség – Bevándorlási politika – 2003/109/EK irányelv – A 9. cikk (1) bekezdésének c) pontja – A huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgár jogállás elvesztése – Az Unió területétől 12 egymást követő hónapnyi időtartamon át tartó távollét – E távolléti időtartam megszakadása – Jogellenes és rövid időtartamú tartózkodások az Unió területén”

I. Bevezetés

1. A jelen ügyben, amelynek tárgya egy, az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem, a Verwaltungsgericht Wien (bécsi közigazgatási bíróság, Ausztria) három kérdést terjeszt előzetes döntéshozatalra a Bíróság elé a 2011. május 11-i 2011/51/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel² módosított, a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról szóló, 2003. november 25-i 2003/109/EK tanácsi irányelv³ (a továbbiakban: 2003/109 irányelv) 9. cikke (1) bekezdése c) pontjának értelmezésére vonatkozóan.

2. Ezt a kérelmet ZK kazah állampolgár és a Landeshauptmann von Wien (Bécs tartományfőnöke, Ausztria) között annak tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, hogy ez utóbbi megtagadta ZK huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgár jogállásának meghosszabbítását. Az elutasító határozatot azzal indokolták, hogy ZK 2013 augusztusa és 2018 augusztusa között minden évben csak néhány napot tartózkodott az Európai Unióban. A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy a jelen ügyben alkalmazandó osztrák jogszabály, amely előírja, hogy az Unióban való rövid időtartamú és időszakos tartózkodás nem elegendő ahhoz, hogy megakadályozza e jogállásnak az Unió területének több mint tizenkét hónapon át való távolléte miatti elvesztését, nem egyeztethető össze a 2003/109 irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontjával. E rendelkezés értelmében a harmadik

¹ Eredeti nyelv: francia.

² HL 2011. L 132., 1. o.

³ HL 2004. L 16., 44. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 272. o.

országbeli állampolgár elveszíti a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogálláshoz való jogát „az Unió területéről való 12 egymást követő hónapon át tartó távollét” esetén. A kérdést előterjesztő bíróság szerint a fent említett osztrák jogszabály túlmegy azon, amit az uniós jog megkövetel és engedélyez.

3. A jelen ügy lehetőséget kínál a Bíróságnak arra, hogy egy új jogkérdésről határozzon, nevezetesen azokról a feltételekről, amelyeket a 2003/109 irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontja ír elő a huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgár jogállás nemzeti hatóságok általi visszavonására vonatkozóan. Közelebbről a Bíróságnak pontosítania kell, hogy melyek az Unió területén való tartózkodás időtartamára és minőségére vonatkozó azon követelmények, amelyeknek minden harmadik országbeli állampolgárnak meg kell felelnie annak érdekében, hogy megtarthassa a 2003/109 irányelv által számára biztosított jogállást. A Bíróság által az ezen előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre adandó válasz hatással lehet a harmadik országok állampolgárainak a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének az uniós Szerződések által előirányzott térségébe való beilleszkedésére.

II. Jogi háttér

A. Uniós jog

4. A 2003/109 irányelv (2), (4), (6), (10) és (12) preambulumbekzdése a következőképpen rendelkezik:

„(2) Az Európai Tanács 1999. október 15–16-i tamperei rendkívüli ülésén kijelentette, hogy a harmadik országok állampolgárainak jogállását közelíteni kell a tagállamok állampolgáraiéhoz, és hogy egy bizonyos időtartamon keresztül – amelyet még meg kell határozni – valamely tagállamban jogszerűen tartózkodó és huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező személynek az adott tagállamban olyan egységes jogokat kell biztosítani, amelyek a lehető legközelebb állnak az Európai Unió polgárait megillető jogokhoz.

[...]

(4) A tagállamokban huzamosan tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok integrációja kulcsfontosságú szerepet játszik a gazdasági és társadalmi kohézió előmozdításában, amely a Közösségnek a Szerződésben kinyilvánított alapvető célkitűzése.

[...]

(6) A »huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező« jogállás megszerzésének fő kritériuma a tagállam területén való tartózkodás időtartama. A tartózkodásnak jogszerűnek és folyamatosnak kell lennie, igazolandó, hogy az adott személy szorosan kötődik az országhoz. Rendelkezni kell bizonyos fokú rugalmasságról, hogy figyelembe lehessen venni azon körülményeket, amelyek miatt az adott személynek esetleg ideiglenesen el kell hagynia az ország területét.

[...]

(10) Meg kell állapítani a »huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező« jogállás iránti kérelem elbírálására vonatkozó eljárási szabályok rendszerét. Ezen eljárásoknak eredményeseknek és kivitelezhetőeknek kell lenniük, figyelembe kell venniük a tagállamok közigazgatásának általános leterheltségét, valamint kellően átláthatónak és méltányosnak kell lenniük annak érdekében, hogy megfelelő jogbiztonságot kínáljanak az érintetteknek. Ezenkívül nem szolgálhatnak a tartózkodáshoz való jog gyakorlása akadályozásának eszközéül.

[...]

(12) Annak érdekében, hogy a huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkezők valóban integrálódni tudjanak abba a társadalomba, amelyben élnek, a tagállamok állampolgáiraival megegyező elbánásban [helyesen: bánásmódban] kell részesülniük a gazdasági és szociális ügyek széles területén, az ezen irányelv által meghatározott vonatkozó feltételek alapján.”

5. Ezen irányelv „Tárgy” című 1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Ez az irányelv meghatározza a következőket:

- a) a tagállamok által a »huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező« jogállásnak, valamint az ehhez kapcsolódó jogoknak a harmadik országok olyan állampolgárai számára történő megadásának és visszavonásának feltételei, akik jogszerűen tartózkodnak a tagállam területén; és
- b) a tartózkodás feltételei a »huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező« jogállást megadó tagállamtól eltérő tagállamban az ilyen jogállással rendelkező harmadik országbeli állampolgárok számára.”

6. Az említett irányelv „A lakóhely időtartama” című 4. cikke értelmében:

„(1) A tagállamok harmadik országok olyan állampolgárainak adják meg a »huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező« jogállást, akik közvetlenül a jogállásra irányuló kérelem benyújtását megelőzően jogszerűen és folyamatosan öt éven át a tagállam területén tartózkodtak.

[...]

(3) Az érintett tagállam területétől való távollétek nem szakítják meg az (1) bekezdésben említett időtartamot, és ezeket is figyelembe kell venni annak kiszámításakor, amennyiben azok hat egymást követő hónapnál rövidebbek, és összességükben nem haladják meg az 10 hónapot az (1) bekezdésben említett időszakon belül. [...]”

7. A 2003/109 irányelv „A huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező személy [EU] tartózkodási engedélye” című 8. cikke a következőket írja elő:

„(1) A »huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező« jogállás – a 9. cikkre is figyelemmel – állandó.

(2) A tagállam a huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező személyek számára kibocsátja a huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező személy [EU] tartózkodási engedélyét. Az engedély legalább öt évig érvényes; lejártakor – szükség esetén – kérelem benyújtásával automatikusan meghosszabbítható.

[...]

8. Ugyanezen irányelvnek „A jogállás visszavonása vagy elvesztése” című 9. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező személyek többé nem jogosultak fenntartani a »huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező« jogállást a következő esetekben:

[...]

c) az [Unió] területétől 12 egymást követő hónapnyi időtartamon át tartó távollét esetén.

(2) Az (1) bekezdés c) pontjától eltérve, a tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy a 12 egymást követő hónapot meghaladó, illetve egyedi vagy kivételes okokból történő távollét nem jár a jogállás visszavonásával vagy elvesztésével.

[...]

(5) Az (1) bekezdés c) pontjában és a (4) bekezdésben említett esetek tekintetében azon tagállamoknak, amelyek a jogállást megadták, rendelkezniük kell a »huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező« jogállás újbóli megszerzésének könnyített eljárásáról. [...]

9. Az említett irányelv „Egyenlő elbánás [helyesen: bánásmód]” című 11. cikke kimondja:

„(1) A huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező személyek az állampolgárokkal egyenlő elbánást [helyesen: egyenlő bánásmódot] élveznek az alábbiak tekintetében:

[...]

b) oktatás és szakképzés, beleértve a nemzeti joggal összhangban nyújtott tanulmányi juttatásokat is;

[...]

d) társadalombiztosítás [helyesen: szociális biztonság], szociális ellátás és szociális védelem a nemzeti jog által meghatározottak szerint;

e) adókedvezmények;

f) az árukhoz és szolgáltatásokhoz, illetve a nyilvánosság számára elérhető árukkal és szolgáltatásokkal való ellátottsághoz [helyesen: az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés, a nyilvánosság számára rendelkezésre álló áruk értékesítése és szolgáltatások nyújtása], valamint a lakásszerzési eljárásokhoz való hozzáférés;

g) egyesülési és társulási szabadság, valamint a munkavállalókat vagy munkaadókat képviselő szervezet tagságába történő belépés szabadsága, illetve bármely olyan szervezetben való tagság szabadsága, amelynek tagjai egy bizonyos foglalkozást űznek, beleértve az ilyen szervezetek által nyújtott előnyöket is, a közrendre és a közbiztonságra vonatkozó nemzeti rendelkezések sérelme nélkül;

[...]

(2) Az (1) bekezdés b), d), e), f) és g) pontjának rendelkezései tekintetében az érintett tagállam olyan esetekre korlátozhatja az egyenlő elbánást [helyesen: egyenlő bánásmódot], amelyeknél a huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező személy vagy annak azon családtagjai, akikre nézve a juttatásokat igényli, bejegyzett vagy szokásos tartózkodási helye az érintett tagállam területén belül található.

[...]”

B. Az osztrák jog

10. A nemzeti jog releváns rendelkezéseit a Niederlassungs- und Aufenthaltsgesetz (a letelepedésről és tartózkodásról szóló törvény,⁴ a továbbiakban: NAG) tartalmazza.

11. A NAG 2. §-a (7) bekezdésének szövege a következő:

„A rövid idejű – különösen látogatási célú – belföldi és külföldi tartózkodások nem szakítják meg a tartózkodás vagy letelepedés jogosultságot keletkeztető vagy megszüntető időtartamát. [...]”

12. A NAG „A tartózkodási engedélyek érvényességi ideje” című 20. §-a a következőket írja elő:

„(1) [...]

[...]

(3) Az EU huzamos tartózkodási engedéllyel (45. §) rendelkező személy – az e tartózkodási engedélynek megfelelő okmányok korlátozott érvényességi idejének sérelme nélkül – Ausztriában korlátlan időre letelepedettnek minősül. Ezt az okmányt öt évre kell kiállítani, és – amennyiben nem kell a Fremdenpolizeigesetz 2005 [2005. évi idegenrendészeti törvény] szerinti intézkedéseket végrehajtani – azt a 24. §-tól eltérve kérelemre a lejártát követően is meg kell hosszabbítani.

(4) A (3) bekezdés szerinti tartózkodási engedély érvényét veszti, ha a külföldi tizenkét egymást követő hónapot meghaladóan az [Európai Gazdasági Térség (EGT)] területén kívül tartózkodik. Különös méltánylást érdemlő okokból – például súlyos betegség, társadalmi kötelezettség teljesítése vagy a kötelező sorkatonai szolgálathoz, illetve a polgári szolgálathoz hasonló szolgálat teljesítése miatt – a külföldi legfeljebb huszonnégy hónapnyi időtartamon át tartózkodhat az EGT területén kívül, ha erről előzőleg tájékoztatta a hatóságot. A külföldi jogos érdekének fennállása esetén a hatóság kérelemre megállapítja, hogy a tartózkodási engedély nem veszítette érvényét. Az EGT területén való tartózkodást a külföldinek kell bizonyítania.

[...]”

⁴ BGBl. I, 100/2005. sz.

III. A jogvita alapját képező tényállás, az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

13. 2018. szeptember 6-án ZK, kazah állampolgár, a huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező személy tartózkodási engedélyének meghosszabbítása iránti kérelmet nyújtott be. E kérelmet a Landeshauptmann von Wien (bécsi tartományfőnök) 2019. július 9-i határozatával elutasította.

14. 2019. augusztus 12-én ZK keresetet nyújtott be e határozattal szemben a kérdést előterjesztő bírósághoz.

15. A kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy bár ZK a 2013 augusztusa és 2018 augusztusa közötti időszakban, majd ezt követően soha nem tartózkodott tizenkét egymást követő hónapon át vagy hosszabb ideig az Unió területén kívül, nem vitatott, hogy ebben az időszakban csak évente néhány napig tartózkodott az Unió területén. Ez utóbbi körülményt az alperes közigazgatási hatóság a felperes tartózkodási engedélye meghosszabbításának megtagadása érdekében figyelembe vette.

16. Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy a felperes a kérdést előterjesztő bíróság előtt az Európai Bizottság jogszerű migrációért felelős szakértői csoportja által végzett jogi elemzést nyújtott be, amely arra a következtetésre jut, hogy szigorúan kell értelmezni az Unió területétől való távollétre vonatkozó, a 2003/109 irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontjában előírt alkalmazási feltételt, olyan értelemben, hogy kizárólag az e területtől való 12 egymást követő hónapon keresztül fennálló fizikai távolléte eredményezheti a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállásának elvesztését. Ezen elemzés szerint e tekintetben közömbös, hogy a huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező személy a releváns időszakban ezenkívül ténylegesen az említett területen telepedett-e le, vagy ott létesített-e szokásos tartózkodási helyet.

17. A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy az ilyen elemzés, amellyel e bíróság egyetért, megerősíti a felperes érvelését. Ha ugyanis ezt követnénk, még a rövid időtartamú, sőt – mint a jelen esetben is – évente csak néhány napos tartózkodás is elegendő lenne a 2003/109 irányelv 9. cikke (1) bekezdése c) pontja alkalmazásának kizárásához, ily módon a felperes megőrizné a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállását.

18. E körülmények között a Verwaltungsgericht Wien (bécsi közigazgatási bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

- „1) Úgy kell-e értelmezni a [2003/109 irányelv] 9. cikke (1) bekezdésének c) pontját, hogy a huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgárnak [az Unió] területén tizenkét egymást követő hónapnyi időtartamon át tartó bármely fizikai tartózkodása – legyen az bármilyen rövid is – kizárja, hogy ez a személy elveszítse a huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgár jogállást az említett rendelkezés alapján?
- 2) Amennyiben a Bíróság az első kérdésre nemleges választ adna: Milyen minőségi és/vagy mennyiségi követelményeknek kell megfelelniük [az Unió] területén tizenkét egymást követő hónapnyi időtartamon át tartó tartózkodásoknak ahhoz, hogy kizárt legyen a huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgár jogállás elvesztése? Csak akkor zárják-e ki [az Unió] területén tizenkét egymást követő hónapnyi időtartamon át tartó tartózkodások a huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező harmadik országbeli

állampolgár jogállás elvesztését, ha az érintett harmadik országbeli állampolgárok ezen időtartam alatt [az Unió] területén rendelkeztek szokásos tartózkodási hellyel, vagy e területen volt érdekeltségeik központja?

- 3) Összeegyeztethetők-e a [2003/109 irányelv] 9. cikke (1) bekezdésének c) pontjával a tagállami jogrendek olyan szabályozásai, amelyek a huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgár jogállás elvesztését írják elő arra az esetre, ha az ilyen harmadik országbeli állampolgárok tizenkét egymást követő hónapnyi időtartamon át [az Unió] területén tartózkodtak ugyan, ott azonban nem rendelkeztek szokásos tartózkodási hellyel, és érdekeltségeik központja sem ezen a területen volt?”

IV. A Bíróság előtti eljárás

19. A 2020. augusztus 28-i előzetes döntéshozatalra utaló határozat 2020. szeptember 14-én érkezett meg a Bíróság Hivatalához.

20. A kérdést előterjesztő bíróság kérte, hogy a Bíróság eljárási szabályzata 107. cikkének (1) bekezdése alapján sürgősségi eljárásban bírálja el az előzetes döntéshozatalra utalást.

21. A Bíróság 2020. szeptember 28-i határozatával a főtanácsnok meghallgatását követően elutasította ezt a kérelmet.

22. Az osztrák kormány, valamint az Európai Bizottság az Európai Unió Bírósága alapokmányának 23. cikkében előírt határidőn belül írásbeli észrevételeket terjesztett elő.

23. A 2021. július 15-i tárgyaláson az osztrák kormány és a Bizottság meghatalmazottjai észrevételeket terjesztettek elő.

V. Jogi értékelés

A. Előzetes észrevételek

24. A harmadik országbeli állampolgárok különböző okokból utaznak az Európai Unióba: gazdasági okokból, családi okokból, tanulmányok folytatása vagy nemzetközi védelem megszerzése céljából. Egyes ilyen személyek éveken keresztül a tagállamok területén maradnak, és kapcsolatba kerülnek az érintett tagállammal. Ezért a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak a tagállamba történő integrációja kulcsfontosságú szerepet játszik az Unión belüli gazdasági és társadalmi kohézió előmozdításában, amely alapvető célkitűzés az EUSZ 3. cikkben szerepel. Ezenkívül emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 79. cikk (1) bekezdése előírja a közös bevándorlási politika kialakítását, amelynek célja többek között „méltányos bánásmód biztosítása a harmadik országok azon állampolgárai számára, akik jogszerűen tartózkodnak valamely tagállamban”.⁵

⁵ Iglésias Sánchez, S., „Free movement of third country national in the European Union? Main features, deficiencies and challenges of the new mobility rights in the area of freedom security and justice”, *European Law Journal*, 15. kötet, 6. szám, 798–799. pont, kifejti, hogy a harmadik országbeli állampolgárok mozgási jogának elismerése két szorosan összefüggő indokon alapul, mégpedig a társadalmi beilleszkedés elősegítésén, valamint, az Amerikai Egyesült Államokkal és Kanadával versenyben, a képzett munkavállalók vonzására irányuló célon.

25. Az Unió által a bevándorlás tárgyában elfogadott egyik első jogszabály a 2003/109 irányelv volt. Ezen irányelv célja, hogy az Unióban huzamosan és jogszerűen tartózkodó harmadik országbeli állampolgároknak „európai” jogállást biztosítson. A beilleszkedésük biztosítása érdekében az említett irányelvnek az a célja, hogy e személyek jogait az uniós polgárokat megillető jogokhoz közelítse, többek között azáltal, hogy a gazdasági és szociális ügyek széles területén az uniós polgárokkal egyenlő bánásmódot ír elő. A részükre elismert jogok az uniós polgárok jogaihoz képest korlátozottabb terjedelemmel rendelkeznek,⁶ mindazonáltal magukban foglalnak a szabad mozgásra vonatkozó rendelkezéseket is, amelyek a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállást megadó tagállamtól eltérő tagállamok területén három hónapot meghaladó tartózkodást biztosítanak. Ezenkívül a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás jogosultja beléphet a munkaerőpiacra, feltéve hogy tevékenységei nem kapcsolódnak a közhatalom gyakorlásához, illetve hogy a munkahelyek nincsenek fenntartva a saját állampolgárok, az uniós polgárok és az EGT állampolgárai számára. A szociális védelem területén a tagállamok dönthetnek úgy, hogy „az alapellátásra” korlátozzák a huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező személyek hozzáférését.

26. A „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás kizárólag a harmadik országok olyan állampolgárai számára elérhető, akik öt éven át jogszerűen és megszakítás nélkül egy tagállam területén tartózkodtak. Nem tartoznak ide mindazok, akiknek tartózkodási helye ideiglenesnek tekinthető. A tagállamok széles mérlegelési mozgástérrel rendelkeznek a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállásra jogosító feltételek tekintetében.⁷ A valamely másik tagállamban lakóhellyel rendelkező uniós polgároktól is megkövetelt stabil, rendszeres és elegendő jövedelemforrásokon, valamint az egészségbiztosításon kívül még egy választható feltétel is szerepel a „beilleszkedés feltételei” között, amely lehetővé teszi a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogálláshoz való hozzáférés korlátozását. A tagállam nyelve eltérő szintű megfelelő ismeretének bizonyítása (eltérő kompetenciaszinteken) valamennyi tagállamban a beilleszkedés elsődleges feltétele.

27. Az uniós jogalkotó célja a harmadik országok állampolgárainak a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás *megadására* és *visszavonására* (vagy *elvesztésére*) vonatkozó feltételek összehangolása révén történő tartós integrációja. Mindemellett meg kell jegyezni, hogy a jelen ügy abban különbözik más ügyektől, amelyeket a Bíróság már elbírált, hogy inkább a második szempontra vonatkozik, vagyis az e jogállás visszavonására (vagy elvesztésére) vonatkozó feltételek értelmezésére a 2003/109 irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontja alapján az Unió területétől való folyamatos távollét miatt. Bár e rendelkezésből az következik, hogy a harmadik országbeli állampolgár elveszíti a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállást az Unió területétől 12 egymást követő hónapnyi időtartamon át tartó távollét esetén, az nem határozza meg pontosan, hogy a szórványos és rövid időtartamú tartózkodásokat hogyan kell kezelni, különösen azt, hogy azok alkalmasak-e arra, hogy megakadályozzák e jogkövetkezmény megvalósulását.

B. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések vizsgálata

28. Együttesen vizsgálandó három kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azon feltételekre kérdez rá, amelyek szerint meg kell állapítani, hogy a huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező személy a 2003/109 irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontja

⁶ Halleskov, L., „The Long-Term Residents Directive: a fulfillment of the Tampere objective of near-equality”, *European Journal of Migration and Law*, 7. kötet, 2. szám, 2005, 200. o.

⁷ Balleix, C., *La politique migratoire de l'Union européenne*, Párizs, 2013, 218. o.

értelmében vett tizenkét egymást követő hónapos időszakban „távol volt-e” az Unió területéről, mivel az ilyen távollét főszabály szerint a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogálláshoz való jog elvesztését vonja maga után. A kérdést előterjesztő bíróság különösen arra keresi a választ, hogy ezen időszak alatt bármely – bármilyen rövid – tartózkodás megszakíthatja-e ezen távollétet, és így kizárhatja-e e jogállás elvesztését, vagy pedig az érintett szokásos tartózkodási helyének, illetve érdekeltségei központjának e területen kell lennie.

1. Különböző értelmezési módszerek alkalmazása

29. Mivel a 2003/109 irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontja nem tartalmaz semmilyen utalást a nemzeti jogra, abból az előfeltevésekből kell kiindulni, hogy a „távollét” fogalma az uniós jog önálló fogalmának minősül, amelyet egységesen kell értelmezni, figyelembe véve e rendelkezés szövegét, valamint azon szabályozás célkitűzéseit, amelynek részét képezi, illetve szöveggörnyezetét.⁸

a) Szó szerinti értelmezés

30. Ami az említett rendelkezés szövegét illeti, meg kell jegyezni, hogy annak különböző nyelvi változatai között bizonyos eltérések tapasztalhatók.

31. Egyrészt ugyanis jelentős számú nyelvi változat⁹ az Unió területétől való tizenkét egymást követő hónapnyi időtartamon át tartó „távollétre” utal, ami arra enged következtetni, hogy a pusztán fizikai jelenlét véget vet e távollétnek. Másrészt más nyelvi változatok¹⁰ arra utalnak, hogy az érintett személyek ezen időszak alatt nem „tartózkodnak” e területen, így ezen ige használata némileg „stabilabb” jelenlétet jelenthet, anélkül azonban, hogy kizárná a csupán néhány napos tartózkodásokat.

32. Mindazonáltal úgy tűnik számomra, hogy ezen árnyalatbeli nyelvi különbségeken kívül a 2003/109 irányelv 9. cikke (1) bekezdése c) pontjának szövege önmagában nem teszi lehetővé a „távollét” pontos tartalmának egyértelmű meghatározását. E rendelkezés szó szerinti értelmezéséből semmilyen egyértelmű következtetés nem vonható le. Következésképpen szükséges a Bíróság ítélkezési gyakorlatában elismert egyéb értelmezési módszerek alkalmazása.¹¹

b) Rendszertani értelmezés

1) A huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező személyek számára különleges jogállást biztosító általános szabály alóli kivételt szigorúan kell értelmezni

33. A 2003/109 irányelv 9. cikkének szöveggörnyezete hasznos támpontokat ad e rendelkezés tartalmának jobb körülhatárolása érdekében. Ugyanis ezen irányelv 8. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás „a 9. cikkre is

⁸ Lásd ebben az értelemben: 2012. október 18-i Singh ítélet (C-502/10, EU:C:2012:636, 42. pont).

⁹ Lásd például, a bolgár („отсъствие”), a spanyol („ausencia”), a dán („fraværende”), az észt („äraolek”), a görög („απουσία”), az angol („absence”), a francia („absence”), az olasz („assenza”), a lengyel („nieobecność”) és a svéd („bortovaro”) nyelvi változatot.

¹⁰ Lásd például a német („aufgehalten”) és a holland („verblijven”) nyelvi változatot. Mindazonáltal e 9. cikk (2) bekezdésének – amely lehetőséget biztosít az (1) bekezdésétől való eltérésre – mindkét nyelvi változata a távollétével egyenértékű kifejezéseket használ, nevezetesen az „Abwesenheit” és az „afwezigheid” kifejezéseket.

¹¹ Lásd e tekintetben Lenaerts, K./Gutiérrez-Fons, A., *Les méthodes d'interprétation de la Cour de justice de l'Union européenne*, Brüsszel, 2020.

figyelemmel” állandó. Ily módon, mivel e jogállás állandó jellege az „általános szabály”, úgy tűnik, hogy az említett irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontja „kivételként” szerepel, és ezért azt a Bíróság ítélkezési gyakorlatában elismert értelmezési elvnek megfelelően *szigorúan kell értelmezni*.¹²

34. Ezenfelül emlékeztetni kell arra, hogy a 2003/109 irányelv *alanyi jogot* biztosít a harmadik országok állampolgárainak a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás, valamint az e jogállás megadásából eredő egyéb jogok megszerzésére, amennyiben az e tekintetben előírt feltételek ténylegesen teljesülnek,¹³ és a megfelelő eljárásokat tiszteletben tartották.¹⁴ Amint az a jelen indítvány bevezetésében megállapításra került,¹⁵ ez az irányelv *kimerítő jelleggel harmonizálja* a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás megszerzésének feltételeit. Ugyanez érvényes e jogállás ezen irányelv 9. cikkében foglalt visszavonásának feltételeire is.¹⁶ Következésképpen a tagállamok nem vezethetnek be kiegészítő feltételeket,¹⁷ illetve nem értelmezhetik tágan a 2003/109 irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontjában foglalt rendelkezést a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás megtartásának veszélyeztetése nélkül.

35. E tekintetben a szerzett jogok védelme számomra elengedhetetlennek tűnik annak érdekében, hogy ne fozsuk meg hatékony érvényesülésüktől az ezen irányelv 4. cikkének (1) bekezdésében, valamint 8. cikkének (1) bekezdésében foglalt, a huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkezők számára különleges jogállást biztosító rendelkezéseket. Az a tény, hogy az uniós jogalkotó az eljárási garanciákat is belefoglalta az említett irányelv 10. cikkébe, amely többek között előírja az e jogállás visszavonására vonatkozó valamennyi határozat indokolásának kötelezettségét, valamint az érintett harmadik országbeli állampolgár tájékoztatásának kötelezettségét a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségekről, valamint azon határidőről, amelyen belül ezen állampolgár eljárhat, nyilvánvalóvá teszi az említett jogállás védelmének tulajdonítandó jelentőséget. Mindezen megfontolások is e rendelkezés szigorú értelmezése mellett szólnak.

2) Az egyenlő bánásmód esetleges korlátozásai nem érintik a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállást

36. A 2003/109 irányelv 11. cikkének (2) bekezdése azt az álláspontot támasztja alá, amely szerint a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás megtartása nem követeli meg, hogy e személy tartózkodási helye az érintett tagállam vagy az Unió területén legyen. Egyrészt ezen

¹² Lásd ebben az értelemben: 2008. július 25-i Metock és társai ítélet (C-127/08, EU:C:2008:449, 84. pont); 2014. december 18-i McCarthy és társai ítélet (C-202/13, EU:C:2014:2450, 32. pont).

¹³ Lásd: 2012. április 26-i Bizottság kontra Hollandia ítélet (C-508/10, EU:C:2012:243, 68. pont), valamint Bot főtanácsnok Singh ügyre vonatkozó indítványa (C-502/10, EU:C:2012:294, 29. és 35. pont), amelyben a főtanácsnok úgy véli, hogy a szóban forgó rendelkezéseket úgy kell értelmezni, hogy a tagállamok a releváns feltételek teljesülése esetén *kötelesek* megadni az említett jogállást.

¹⁴ Lásd e tekintetben: 2012. november 8-i Iida ítélet (C-40/11, EU:C:2012:691, 45–48. pont). Amint arra Peers, S. rámutat (*EU Justice and Home Affairs Law, Volume I: EU Immigration and Asylum Law*, 4. kiadás, Oxford, 2016, 425. o.) a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás megadása nem automatikus, hanem azt igényli, hogy az érintett erre irányuló kérelmet nyújtson be az illetékes nemzeti hatóságokhoz.

¹⁵ Lásd a jelen indítvány 27. pontját.

¹⁶ Thym, D., „Long Term Residents Directive 2003/109/EC”, *EU Immigration and Asylum Law*, 04/2016, 473. o., 1. pont, megjegyzi, hogy a 2003/109 irányelv kimerítő jelleggel harmonizálja a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás megszerzésének és visszavonásának (vagy elvesztésének) feltételeit. Következésképpen, amint a harmadik ország állampolgára megszerezte az említett jogállást, jogosult azt megtartani, még akkor is, ha később már nem felel meg a 2003/109 irányelv 5. és 6. cikkében foglalt feltételeknek. Ugyanígy az említett jogállás visszavonására (vagy elvesztésére) csak akkor kerülhet sor, ha az irányelv 9. cikkében foglalt feltételek teljesülnek.

¹⁷ Lásd ebben az értelemben: Boelaert-Suominen, S., „Non-EU nationals and Council Directive 2003/109/EC on the status of third-country nationals who are long-term residents: Five paces forward and possibly three paces back”, *Common Market Law Review*, 42. kötet, 4. szám, 2005, 1025. o.

irányelv 11. cikkének (1) bekezdése azt írja elő, hogy a huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező személy számos területen egyenlő bánásmódot élvez az állampolgárokkal. Másrészt az említett irányelv 11. cikkének (2) bekezdése felhatalmazza az érintett tagállamot arra, hogy korlátozza az egyenlő bánásmódot az olyan harmadik országbeli állampolgárok tekintetében, akiknek bejegyzett vagy szokásos tartózkodási helye e tagállam területén található. Márpedig meg kell állapítani, hogy e személyek az egyenlő bánásmód e korlátozása ellenére megőrzik a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállásukat.

37. E rendelkezés világosan mutatja, hogy különbséget kell tenni egyrészt azon előnyök között, amelyekben a harmadik ország állampolgára az alapján részesül, hogy bejegyzett vagy szokásos tartózkodási helye az érintett tagállam területén található, másrészt pedig az ezen állampolgár „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállása között. Az a tény, hogy a bejegyzett vagy szokásos tartózkodási hely nem az érintett tagállam területén található, negatív következményekkel járhat a 2003/109 irányelv és az azt átültető nemzeti jog által biztosított előnyök terjedelmét illetően, de nem feltétlenül vonja maga után az említett jogállás elvesztését.

3) *A „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás megtartásának feltételei kevésbé szigorúak, mint az e jogállás megadására vonatkozó feltételek*

38. A 2003/109 irányelv lényegében két különböző szempontot szabályoz: a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás megszerzését és megtartását. E jogállás megszerzése a beilleszkedésre irányuló erőfeszítést tesz szükségessé a harmadik országbeli állampolgár részéről. Az uniós jogalkotó az ötéves folyamatos tartózkodás időszakának megállapításával feltételezi, hogy a harmadik országbeli állampolgárnak a fogadó tagállam társadalmába való beilleszkedése ezen időszak lejártát követően biztosított. Amint azt a Bíróság a Singh ítéletben megállapította, „azt, hogy az érintett személy *szorosan kötődik* az országhoz, azaz huzamosan tartózkodik ott, a jogszerű és folyamatos öt éven át történő tartózkodás igazolja”.¹⁸ E beilleszkedési cél elérését követően, miután a harmadik állam állampolgára szoros kapcsolatot létesített a fogadó tagállammal, amit jogi szempontból megerősít a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás biztosítása, az e jogállás megtartásához szükséges követelmények kevésbé szigorúak.

39. Meg kell ugyanis állapítani, hogy a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás megadásának és megtartásának feltételei jelentősen eltérnek. A 2003/109 irányelv 4. cikkének (1) bekezdése az említett jogállás megszerzéséhez az érintett tagállamban ötéves megszakítás nélküli „tartózkodást” ír elő,¹⁹ míg a visszavonás feltétele az Unió területétől való tizenkét egymást követő hónapnyi időtartamon át tartó „távollét”, anélkül hogy meghatározná, hogy pontosan hol kell tartózkodnia a harmadik ország állampolgárának. Ebből következik, hogy az Unió területén való folyamatos tartózkodás már nem elengedhetetlen a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás megszerzéséhez meghatározott ötéves időszak lejártát követően.

¹⁸ 2012. október 18-i Singh ítélet (C-502/10, EU:C:2012:636, 46. pont). Kiemelés tőlem.

¹⁹ Lásd e tekintetben: 2014. július 17-i Tahir ítélet (C-469/13, EU:C:2014:2094, 30. pont), amelyben a Bíróság megjegyezte, hogy a tartózkodásra vonatkozó feltétel elengedhetetlen a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás megszerzéséhez.

4) A tágabb összefüggésrendszer figyelembevételével történő értelmezés

40. Mivel a 2003/109 irányelv célja e harmadik országbeli állampolgárok és az uniós polgárok jogainak közelítése, a 2003/109 irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontját a tágabb összefüggésrendszer, vagyis a 2004/38 irányelv²⁰ rendelkezéseinek figyelembevételével lehet értelmezni. A Bíróság ítélkezési gyakorlata azt mutatja, hogy ezen irányelv rendelkezései valóban alkalmasak a 2003/109 irányelv rendelkezéseivel való összehasonlító elemzésre, ami lehetővé teszi, hogy a szövegértelmezés szempontjából hasznos következtetéseket vonhassunk le, bizonyos olyan különbségek ellenére, amelyek többek között sajátos jogalkotási céljaikkal magyarázhatók.²¹

41. E tekintetben fel kell hívni a figyelmet a 2004/38 irányelv 16. cikkének (1) bekezdésében foglalt rendelkezésre, amely előírja, hogy azok az uniós polgárok, akik jogszerűen öt éven át folyamatosan tartózkodtak a fogadó tagállamban, huzamos tartózkodási jogot nyernek ott. E rendelkezés *különös hasonlóságot* mutat a 2003/109 irányelv 4. cikkének (1) bekezdésével, mivel a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás megszerzéséhez a harmadik országok állampolgáraitól is ötéves jogszerű és folyamatos tartózkodást követel meg.

42. Ugyanez vonatkozik a tartózkodási jog elvesztését szabályozó rendelkezésekre is. A 2004/38 irányelv 16. cikke (4) bekezdésének megfelelően „[a] huzamos tartózkodási [helyesen: huzamos tartózkodáshoz való] jog csak a fogadó tagállamtól való két egymást követő éven át tartó *távollét* esetén veszik el (kiemelés tőlem)”. E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság a Dias ítéletben,²² amely éppen a 2004/38 irányelv értelmezésére vonatkozott, úgy ítélte meg, hogy az uniós polgár huzamos tartózkodáshoz való jogának a fogadó tagállamtól való két egymást követő éven át tartó távollét esetén történő elvesztését az igazolja, hogy az ilyen távollétet követően „a fogadó tagállamhoz fűződő kapcsolat *gyengévé* válik”.

43. A 2003/109 irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontja ugyanezen a logikán alapul, abban az értelemben, hogy feltételezni kell, hogy a harmadik országbeli állampolgárnak az Unióval fennálló, az ezen irányelv 4. cikkének (1) bekezdésében előírt ötéves időszakban a beilleszkedéssel kapcsolatos erőfeszítései által eredményezett kapcsolata „gyengévé válik”, ha ezen állampolgár több mint tizenkét egymást követő hónapnyi időtartamig távol van.

44. Ebben az összefüggésben meg kell jegyezni, hogy a Bizottság 2003/109 irányelv elfogadását megelőző javaslata eredetileg szintén két egymást követő év tartamú távollétet írt elő.²³ E rendelkezés keletkezéstörténete így módon nyilvánvalóvá teszi az uniós polgárok és a harmadik országok állampolgárainak huzamos tartózkodását szabályozó rendelkezések összehangolására irányuló eredeti szándékot.

²⁰ Az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2004. L 158., 77. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 46. o.; helyesbítés: HL 2009. L 274., 47. o.).

²¹ 2019. október 3-i X (Huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező személyek – Stabil, rendszeres és elégséges források) ítélet (C-302/18, EU:C:2019:830, 32. és azt követő pontok).

²² 2011. július 21-i Dias ítélet (C-325/09, EU:C:2011:498, 59. pont). Kiemelés tőlem.

²³ Lásd a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról szóló tanácsi irányelvtervezet (COM(2001) 127 végleges, HL 2001. C 240 E., 79. o.) 10. cikke (1) bekezdésének a) pontját.

45. A fent említett valamennyi tényező figyelembevételével véleményem szerint el lehet utasítani az osztrák kormány által képviselt értelmezést, amely azt követeli meg, hogy a harmadik országbeli állampolgár „szokásos tartózkodási” helye ténylegesen továbbra is az érintett tagállam területén vagy az Unió területén legyen.

c) Teleologikus elemzés

46. Mivel a 2003/109 irányelv – amint az a (4) preambulumbekzdéséből kitűnik – a tagállamokban huzamosan tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok beilleszkedését kívánja előmozdítani, a gazdasági és társadalmi kohézió elősegítése érdekében,²⁴ fontos biztosítani, hogy a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállást csak azok számára biztosítsák, akik jogosultak rá, azaz azok számára, akik az Unióval és tagállamaival kellően szoros és valódi kapcsolatot mutatnak, amit az ötéves jogszerű és folyamatos tartózkodás eredményeként előállt sikeres beilleszkedés bizonyít.

47. Ezzel szemben a 2003/109 irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontjából arra lehet következtetni, hogy vissza kell vonni a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállást, ha az érintett személyek már nem állnak ilyen kapcsolatban a fogadó tagállammal. Nincs ugyanis olyan jogszerű ok, amely igazolná a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás megtartását az említett kapcsolat „felbomlása” esetén, mivel így a 2003/109 irányelv célját már nem érik el. Mindezeket a megfontolásokat figyelembe kell venni a szóban forgó rendelkezés értelmezése során.

48. A jelen indítvány előző pontjaiban hivatkozott jogalkotási cél fényében történő értelmezés azzal a következménnyel jár, hogy a 2003/109 irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontját az egyes esetek körülményeitől függően árnyaltan kell alkalmazni. Annak érdekében, hogy a kérdést előterjesztő bíróság számára hasznos elemeket szolgáltatassunk az értelmezés céljára, szükségesnek tartom néhány gyakorlati példával megmagyarázni, hogy a teleologikus értelmezés miként befolyásolja e rendelkezés alkalmazását.

2. A 2003/109 irányelv 9. cikke (1) bekezdése c) pontjának alkalmazására vonatkozó következmények

a) A „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállásnak a tizenkét egymást követő hónapos időszak lejártát követő kötelező elvesztése

49. Először is meg kell jegyezni, hogy a tizenkét egymást követő hónapig tartó távollét *főszabály szerint* a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogálláshoz való jog elvesztését vonja maga után, amint azt a 2003/109 irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontja előírja.²⁵ Nemcsak hogy e rendelkezés egyértelmű szövege e tekintetben nem hagy semmilyen értelmezési mozgásteret, de a harmadik országbeli állampolgár beilleszkedése szempontjából az is levezethető, hogy a fogadó tagállammal fennálló kapcsolat általában egy ilyen hosszú időszak elteltét követően „felbomlik”.

²⁴ Lásd a jelen indítvány 24. pontját.

²⁵ Thym, D., „Long Term Residents Directive 2003/109/EC”, *EU Immigration and Asylum Law*, 04/2016, 474. o., 6. pont, úgy értelmezi e rendelkezést, hogy az a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás „automatikus” megszűnését vonja maga után.

50. E jogkövetkezmény számomra nem tűnik aránytalannak, tekintettel arra, hogy a 2003/109 irányelv 9. cikkének (5) bekezdéséből az következik, hogy a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállást megadó tagállamoknak „könnyített eljárást” kell előírniuk az említett jogállás újbóli megszerzésére. Ennélfogva az érintett személynek mindig van lehetősége arra, hogy mindkét fél kölcsönös érdekében helyreállítsa a fogadó tagállammal fennálló kapcsolatát.

51. Fontosnak tartom pontosítani, hogy ez a jogkövetkezmény egy olyan helyzetből ered, amelyben a fogadó tagállam nem alkalmazta a 2003/109 irányelv 9. cikkének (2) bekezdésében foglalt kivételt. E rendelkezés alapján az (1) bekezdés c) pontjától eltérve, a tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy „a 12 egymást követő hónapot meghaladó”, illetve „egyedi vagy kivételes okokból” történő távollét nem jár a jogállás visszavonásával vagy elvesztésével.²⁶ Ebből következik, hogy a tagállamok széles mérlegelési mozgástérrel rendelkeznek az említett rendelkezés végrehajtását illetően, ami ily módon lehetővé teszi a fent hivatkozott értelmezés jogkövetkezményeinek elkerülését.

b) A szórványos és rövid időtartamú tartózkodás jogi kezelése

52. Amíg az érintett személy e tizenkét hónapos időszak során az idő nagyobb részében az Unió területén tartózkodik, ez a körülmény nem jelenthet nehézséget a 2003/109 irányelv alkalmazását illetően, mivel nyilvánvaló, hogy az ezen irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontjában foglalt feltételek nem teljesülnek. Ezzel szemben felmerül a kérdés, hogy hogyan kell kezelni azt a helyzetet, amelyben az érintett személy Unió területén való tartózkodása szórványos, és az év során rövid időtartamra korlátozódik.

53. Véleményem szerint még az Unió területén való ilyen szórványos és rövid időtartamú tartózkodásnak is meg kell akadályoznia a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogálláshoz való jog elvesztését, feltéve hogy bizonyossággal megállapítható, hogy az érintett személy a 2003/109 irányelv (6) preambulumbekzdése értelmében véve továbbra is „szorosan kötődik” az országhoz. Másként fogalmazva, a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállással rendelkező harmadik országbeli állampolgárnak *bizonyítania kell a fogadó tagállammal fennálló kellően szoros „integrációs kapcsolatot” fennállását.* Abban az esetben, ha ez a feltétel nem teljesül, úgy vélem, hogy a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogálláshoz való jog elvesztésével járó általános szabályt²⁷ kell alkalmazni.²⁸

54. Mivel a 2003/109 irányelv 8. cikkével összefüggésben értelmezett 4. cikke az állandó tartózkodási jog biztosítását azzal a feltétellel írja elő, hogy a harmadik országbeli állampolgár az említett irányelv 5. cikkének megfelelően bizonyítékot szolgáltat arra vonatkozóan, hogy fennállnak az e jogállás megszerzésére vonatkozó feltételek, számomra logikusnak és méltányosnak tűnik annak megállapítása, hogy a nemzeti hatóságok feladata az adott eset

²⁶ Lásd e tekintetben a Bizottság jelentését az Európai Parlamentnek és a [2003/109] irányelv végrehajtásáról (COM(2019) 161 final, 6. o.), amelyből kiténik, hogy Ausztria élt a 2003/109 irányelv 9. cikkének (2) bekezdésében biztosított lehetőséggel, és általános szabályként úgy rendelkezett, hogy az Unió területétől való, 12 egymást követő hónapig tartó távollét a jogállás elvesztésével jár, ugyanakkor kivételes okokból hosszabb időtartamú távollét engedélyezésére is lehetőséget biztosított.

²⁷ Lásd a jelen indítvány 49. pontját.

²⁸ Lásd e tekintetben: Thym, D., „Long Term Residents Directive 2003/109/EC”, *EU Immigration and Asylum Law*, 04/2016, 475. o., 7. pont, amely szerint figyelemmel a 2003/1009 irányelv által követett, a harmadik államok állampolgárai beilleszkedésének előmozdítására és a fogadó tagállamhoz való „szoros kötődésük” biztosítására irányuló célkitűzésre, a rövid időtartamú látogatások főszabály szerint nem szakíthatják meg a tizenkét hónapos időtartamot. A szerző egyébiránt kevésbé „formális” megközelítés mellett foglal állást, amennyiben az érintett személy *helyzetének egyedi értékelése* igazolja a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás megtartása melletti döntést.

valamennyi releváns körülményének vizsgálata, és adott esetben annak *bizonyítása, hogy nem áll fenn ilyen kapcsolat*, mielőtt döntenének az adott személy jogállásának visszavonásáról. A *bizonyítási teher* nemzeti hatóságokra helyezése a konkrét ügyben az olyan ténybeli körülmények fennállásával kapcsolatban, amelyek igazolhatják a 2003/109 irányelv 9. cikke (1) bekezdése c) pontjának alkalmazását, véleményem szerint feltétlenül szükséges annak elkerülése érdekében, hogy a huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező személyek számára különleges jogállást biztosító fent említett rendelkezéseket ne fosszák meg hatékony érvényesülésüktől.

55. Az ilyen megközelítés számomra megfelelőnek tűnik annak biztosításához, hogy a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállást ne használják az uniós jogalkotó által meghatározottól eltérő célokra. Különösen el kell kerülni, hogy jogtalan előnyt szerezzenek e jogállásból: ilyen lehet például a nemzeti bíróság kiválasztása, azért, hogy az adott személy érdekeire nézve kedvezőbb jogszabály alkalmazását biztosítsák („*forum shopping*”), a szociális segélyek megszerzése, a jogellenes tevékenységek megkönnyítése stb.²⁹ Tekintettel arra, hogy a tagállamok a 2003/109 irányelv címzettjei, és kötelesek azt átültetni a belső jogrendjükbe, az ő feladatuk, hogy biztosítsák ezen irányelv célkitűzéseinek megvalósítását.

56. Többek között az Unió területén való jelenlét 2003/109 irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontjából következő követelménye tükrözi azt az elgondolást, hogy a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak ahhoz, hogy állandó jelleggel megtarthassák e jogállást, „valódi”, nem pedig pusztán „hivatalos” kapcsolatot kell fenntartaniuk az érintett tagállammal.

57. E tekintetben azonban pontosítani kell, hogy az ilyen kellően szoros és valódi beilleszkedési kapcsolat fennállására tekintettel nem lehet túlzottan szigorú követelményeket támasztani, mivel a harmadik országbeli állampolgárnak az érintett tagállammal fennálló „szoros kötődését” a nemzeti hatóságok már alaposan értékelték a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás megszerzését lehetővé tevő eljárás keretében. Ráadásul számomra úgy tűnik, hogy a túlzottan szigorú követelmények előírása megakadályozná a harmadik országok állampolgárainak jogállása és a tagállami állampolgárok jogállásának egymáshoz való közelítésére irányuló célkitűzés megvalósítását.³⁰

58. Amint ugyanis az a jelen indítványban már megállapításra került, a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás visszavonására vagy elvesztésére vonatkozó feltételek túlságosan tág értelmezése megghiúsíthatná a harmadik országbeli állampolgárok beilleszkedésének biztosítására irányuló célkitűzést. A jelen indítványban javasolt megközelítés kizárólag azokra az esetekre vonatkozik, amelyekben az e jogállás megtartása már nem tűnik indokoltnak azon az alapon, hogy az nem járul hozzá az uniós jogalkotó által elérni kívánt gazdasági és társadalmi kohézióhoz.

59. Tekintettel arra, hogy az integrációs kapcsolat értékelésének feladata a gyakorlatban különösen bonyolultnak bizonyulhat, bizonyos iránymutatás biztosítását javaslom a kérdést előterjesztő bíróság számára olyan kritériumok formájában, amelyek egyértelművé teszik a harmadik országbeli állampolgár arra irányuló szándékát, hogy részt kíván venni a fogadó

²⁹ Lásd analógia útján: 2019. március 14-i Y. Z. és társai (Családegyesítéssel kapcsolatos család) ítélet (C-557/17, EU:C:2019:203, 64. pont) a családon alapuló „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás visszavonását illetően.

³⁰ Lásd analógia útján: 2012. április 26-i Bizottság kontra Hollandia ítélet (C-508/10, EU:C:2012:243, 65. pont), amelyben a Bíróság rámutatott, hogy a tagállamoknak a 2003/109 irányelv által a harmadik országok állampolgáraitól és családtagjaiktól a tartózkodási okmányok és engedélyek kiállításáért követelt illetékek tekintetében biztosított mérlegelési mozgástér nem korlátlan. Ítélezési gyakorlatára hivatkozva a Bíróság emlékeztetett arra, hogy a tagállamok nem alkalmazhatnak olyan nemzeti szabályozást, amely vesztélybe sodorhatja a valamely irányelv által követett célok megvalósítását, és ennél fogva megfoszthatja azt hatékony érvényesülésétől.

tagállam gazdasági és társadalmi életében. Az illetékes nemzeti hatóságok mérlegelési jogkörük gyakorlása során felhasználhatják a *kritériumok e listáját*. A kritériumok ítélkezési gyakorlat által kialakítandó listáját tisztán *tájékoztató jellegűnek, és nem kizárólagosnak* kell tekinteni. Mivel a valamely társadalomba történő beilleszkedés térbeli, időbeli és minőségi tényezőkön alapul,³¹ úgy vélem, hogy ennek a listának az említett kategóriákból eredő kritériumokból kell állnia.

60. Noha a 2003/109 irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontja első látásra egy „térbeli” kritériumhoz kapcsolódik, úgy vélem, hogy a „távollét” fogalmát úgy kell értelmezni, amely jobban megfelel az olyan globalizált társadalom követelményeinek, mint amilyen a miénk. Az Unió területén való puszta „fizikai” jelenlét megtévesztőnek bizonyulhat, ha az érintett személy ténylegesen nem integrálódott a társadalomba. Ebben az összefüggésben nem szabad elfelejteni, hogy valamely személynek a külföldi társadalomba való beilleszkedése összetett akkulturációs folyamatnak minősül, amelynek kulcselemei – a bevándorlók integrációjára vonatkozó, a Tanács által 2004-ben megfogalmazott és a Stockholmi Program³² által megerősített közös alapelveknek megfelelően – az interakció, a bevándorlók és az érintett tagállam állampolgárai közötti kapcsolatok intenzívebbé válása, valamint az interkulturális párbeszéd előmozdítása.

61. Ezzel szemben az olyan személy viszonylag rövid időtartamú tartózkodása, aki a fent leírt integrációs folyamat során kialakult különböző és mély, személyes és/vagy szakmai jellegű kapcsolatokkal rendelkezik, elegendő lehet a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás elvesztésének elkerüléséhez. A nemzeti hatóságok feladata, hogy az alábbiakban javasolt kritériumok fényében megvizsgálják az adott eset körülményeit.

c) Az Unióval fennálló valódi kapcsolatra utaló kritériumok tájékoztató jellegű, és nem kimerítő listája

62. Először is a nemzeti hatóságoknak meg kell állapítaniuk az Unió területétől való távollét időtartamát, figyelembe véve azokat az esetleges tartózkodásokat, amelyek e távollétet megszakíthatják, ideértve a rövid időtartamú tartózkodásokat is. Közelebbről az olyan tényezők, mint a távollétek és tartózkodás időszakai közötti *kapcsolat*, e távollétek összesített időtartama és *gyakorisága*, valamint a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás jogosultját a fogadó tagállam elhagyására indító *okok* jelenthetnek első valószínűsítő körülményt a fogadó tagállamba történő beilleszkedés fokára vonatkozóan.

63. Ellenőrizni kell ugyanis, hogy a szóban forgó távollétekből az érintett személy személyi, családi vagy szakmai érdekközpontjának áthelyezése következik-e.³³ Ezt főszabály szerint ki kell zárni *az ideiglenes jellegű, különleges vagy kivételes okokkal igazolt* külföldi tartózkodások esetében, hasonlóan a 2003/109 irányelv 4. cikke (3) bekezdésének második albekezdésében említett

³¹ Lásd e tekintetben: 2011. július 21-i Dias ítélet (C-325/09, EU:C:2011:498, 64. pont), amelyben a Bíróság a 2004/38 irányelv 16. cikke (1) bekezdésének értelmezését illetően megállapította, hogy „az integráció, amely meghatározza [a] huzamos tartózkodási jog megszerzését, nem csak *tér- és időbeli tényezőkön* alapul, hanem a fogadó tagállamba való beilleszkedés fokára vonatkozó *minőségi tényezőkön* is”. Kiemelés tőlem.

³² A Stockholmi Program – A polgárokat szolgáló és védő, nyitott és biztonságos Európa (HL 2010. C 115., 1. o.). Lásd a 2004. november 19-i 14615/04. sz. tanácsi sajtóközleményt és a 2009. december 2-i 17024/09. sz. tanácsi feljegyzést, valamint a Bizottság 2005. szeptember 1-jei közleményét: „A harmadik országok állampolgárainak az Európai Unióban történő beilleszkedése keretrendszerének közös programjáról” (COM(2005) 389 végleges).

³³ Lásd analógia útján: 2010. november 23-i Tsakouridis ítélet (C-145/09, EU:C:2010:708, 33. pont), amely a 2004/38 irányelv 28. cikke (3) bekezdésének értelmezésére vonatkozik. Ez a rendelkezés fokozott védelmet biztosít az uniós polgárok számára a fogadó tagállam kiutasítási határozatával szemben, amennyiben a kiutasítási határozatot megelőző tíz évben a fogadó tagállamban tartózkodtak. Mivel az említett rendelkezés nem rendelkezik arról a kérdéssel, hogy a fogadó tagállam területétől való távollétek mennyiben zárják ki, hogy az érintett személy e fokozott védelemben részesüljön, a Bíróság feladata, hogy hasznos kritériumokat szolgáltatson a nemzeti hatóságoknak.

esetekhez, amely időszakokat a tagállamoknak nem kell „távollétként” figyelembe venniük a területükön történő „folyamatos” ötéves tartózkodás (a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás megszerzésének egyik jogi feltétele) számítása során. Az ideiglenes külföldi tartózkodás indoka lehet például az üdülés vagy hasonló időtartamú üzleti tartózkodás, valamint az ideiglenes szülői felügyelet, a katonai szolgálat letöltése céljából, illetve az iskola vagy szakképzés során történő olyan tartózkodások, amelyek csak időben korlátozottak, de semmiképpen sem azok, amelyeknél a képzést teljes egészében külföldre helyezik át. Mindenesetre mindenképpen *további valószínűsítő körülmények* szükségesek a fogadó tagállammal fennálló kellően szoros és valódi kapcsolat megállapításához.³⁴

64. A személy *fizikai jelenlétén* kívül, amely a jelen indítványban kifejtett okok miatt csak kiindulópont lehet az adott eset körülményeinek alaposabb értékeléséhez, úgy vélem, hogy hasznosnak bizonyulhat a *vagyonnal* rendelkezés szempontja, bankszámlák, ingatlantulajdon vagy a tagállamokban letelepedett vállalkozások tulajdona formájában.³⁵ A pénzügyi befektetések ugyanis egyfajta, valamely ország gazdaságával fennálló szoros kötődést, valamint az annak fejlődésben való részvételhez fűződő személyes érdeket jelezhetnek

65. Ezenfelül nem zárható ki, hogy az, hogy életének nem elhanyagolható részét az Unió területén töltötte, és megismerte a fogadó tagállam hagyományait, szokásait és nyelvét, lehetővé tette a harmadik országbeli állampolgár számára, hogy *családi kapcsolatokat* alakítson ki uniós polgárokkal, például olyan házasság következtében, amelyből esetlegesen gyermekek is származnak. A helyi lakosság tagjaival fennálló rokonsági kapcsolat e típusa különös jelentőséggel bírhat a nemzeti hatóságok által végzendő értékelés keretében.

66. Ugyanez vonatkozik a *szakmai kapcsolatokra* is, például üzleti kapcsolatok vagy olyan tudományos kapcsolatok formájában, amelyek az idők során alakultak ki. A *gazdasági tevékenység* folytatása bizonyosan kapcsolódik ehhez a szemponthoz;³⁶ és úgy tűnik, annak a 2003/109 irányelv láthatóan különös jelentőséget tulajdonít, mivel egyrészt ezen irányelv 5. cikke (1) bekezdésének a) pontja megköveteli, hogy a harmadik ország állampolgára rendelkezzen stabil, rendszeres és elégséges jövedelemforrásokkal a saját maga és családtagjai eltartásához anélkül, hogy az érintett tagállam szociális segélyezési rendszerére szorulna, másrészt pedig az említett irányelv 11. cikke (1) bekezdésének a) és c) pontja biztosítja az egyenlő bánásmódot a fogadó tagállam munkaerőpiacához való hozzáférést, valamint a szakmai oklevelek, bizonyítványok és más képesítések elismerését illetően, a vonatkozó nemzeti eljárásokkal összhangban. Mindezek az intézkedések nyilvánvalóan arra irányulnak, hogy előmozdítsák a harmadik országbeli állampolgár Unión belüli szakmai fejlődését ez utóbbi és a társadalom egésze javára.

67. Egyébiránt, mivel a 2003/109 irányelv a gazdasági és társadalmi kohézió előmozdítását célozza, számomra úgy tűnik, hogy az érintett személy fogadó tagállambeli *szociális kötelezettségvállalását* nem szabad alábecsülni. A politikai pártokban, a karitatív vagy

³⁴ Lásd ebben az összefüggésben Szpunar főtanácsnok P és S ügyre vonatkozó indítványát (C-579/13, EU:C:2015:39, 92. pont), amelyben a főtanácsnok azon kapcsolatrendszerre utal, amelyet egy adott környezetben huzamos ideig élő személy alakított ki, és amely lehetővé teszi számára a beilleszkedést. Ilyenek a főtanácsnok szerint „a házasság, illetve a család, a szomszédok, a munka, a szabadidős tevékenységek vagy a civil szervezeteknél vállalt tevékenységek”.

³⁵ Lásd analógia útján: Tanchev főtanácsnok Hummel Holding ügyre vonatkozó indítványa (C-617/15, EU:C:2017:13, 85. pont), amelyben „az alperes telephelyére” utal a polgári eljárási jogban a joghatóság megállapításának kritériumaként.

³⁶ Lásd ebben az összefüggésben Hogan főtanácsnok Land Oberösterreich (Lakhatási támogatás) ügyre vonatkozó indítványát (C-94/20, EU:C:2021:155, 75. pont), amelyben kiemeli a nyelvet, mint a harmadik országok állampolgárainak a munkaerőpiacához és a szakképzéshez való hozzáférést biztosító eszköz megtanulásának jelentőségét.

állampolgári célokat követő szociális szervezetekben, valamint önkéntes tevékenységekben aktív tagként való közreműködés alkalmas arra, hogy az azon helyi közösséghez fűződő valódi kapcsolatra utaló valószínűsítő körülménynek tekintsük, amelyben az érintett személy élt.

68. Ehhez hasonlóan számomra úgy tűnik, hogy a vagyon fennállásához vagy valamely gazdasági tevékenységnek a fogadó tagállamban történő gyakorlásához esetlegesen kapcsolódó *adókötelezettségek fennállása* alkalmas arra, hogy egyértelművé tegye a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállást megszerző harmadik országbeli állampolgár azon szándékát, hogy felelősséget vállaljon a társadalommal szemben, és hozzájáruljon annak fejlődéséhez.³⁷

69. Végül úgy vélem, hogy a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás jogosultjának betudható jogellenes tevékenységeket is figyelembe kell venni, amelyek így „negatív” kritériumként a szoros kötődés hiányát mutathatják, vagy a fogadó tagállam társadalmába való beilleszkedéssel ellentétes hozzáállásra utalhatnak.³⁸ Az arányosság elvének való megfelelés érdekében azonban az szükséges, hogy az egyedi eset értékelése során mind a jogsértés súlyát, mind annak jellegét megfelelően figyelembe vegyék. Ebből következik, hogy még ha a büntetett előélet hatással is lehet a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás visszavonására vagy elvesztésére vonatkozó döntésre, a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás jogosultja helyzetének átfogó vizsgálatára van szükség.

70. Hangsúlyozni szeretném azonban, hogy e „negatív” kritérium alkalmazásának lehetőségét egyáltalán nem lehet úgy értelmezni, hogy a nemzeti hatóságoknak immár nem kell tiszteletben tartaniuk a 2003/109 irányelv 6. és 12. cikkében szereplő rendelkezéseket. Épp ellenkezőleg, e rendelkezések alkalmazási körükben – vagyis a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás megadásának megtagadására és közrendi vagy közbiztonsági okokból hozott kiutasítási határozat meghozatalára vonatkozó hatáskör gyakorlása során – teljes mértékben megőrzik értéküket. E hatáskörök alkalmazása bizonyos feltételekhez kötött, amelyeket a Bíróság a közelmúltban a Subdelegación del Gobierno en Barcelona (Huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező személyek) ítéletben³⁹ idézett fel.

71. Mivel a jelen indítványban javasolt megközelítést az egyedi helyzetet figyelembe vevő rugalmasság jellemzi, amely lehetővé teszi a nemzeti hatóságok számára, hogy az érintett harmadik országbeli állampolgár konkrét helyzete valamennyi releváns körülményének átfogó értékelését követően adott esetben megállapítsák, hogy még a rövid időtartamú tartózkodás is megakadályozza a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás elvesztését, meg kell állapítani, hogy e megközelítéssel ellentétes az olyan, a jelen ügyben szereplőhöz hasonló nemzeti szabályozás, amely az e jogállás elvesztését írja elő, ha jogosultjának bejegyzett vagy szokásos tartózkodási helye nem az Unióban található.

72. E megállapítás következménye az, hogy az ezen átfogó értékelés elvégzésével megbízott nemzeti hatóságok nem vonhatják le jogszerűen azt a következtetést, hogy nem áll fenn az Unióval fennálló valódi kapcsolat pusztán amiatt, hogy az érintett személy nem felel meg e feltételnek. E hatóságoknak ehelyett a jelen indítvány előző pontjaiban példalózó jelleggel felsorolt releváns kritériumok széles skáláját kell figyelembe venniük. Úgy vélem ugyanis, hogy a

³⁷ Lásd analógia útján: 2015. június 18-i Kieback ítélet (C-9/14, EU:C:2015:406, 22. pont), amelyben a Bíróság az adóalany teherviselő képességének értékelési kritériumaként arra a helyre hivatkozik, „ahol személyes és vagyoni érdekeinek központja található, amely általában az illető személy állandó lakóhelye”.

³⁸ Lásd e tekintetben: Trstenjak főtanácsnok Dias ügyre vonatkozó indítványa (C-325/09, EU:C:2011:86, 106. pont), amelyben a Bíróság a 2004/38 irányelv 16. cikkének értelmezése kapcsán arra hivatkozik, hogy az uniós polgár jogellenes magatartása teljes mértékben alkalmas lehet arra, hogy minőségi szempontból meggyengítse a fogadó tagállamba való integrálódását.

³⁹ 2020. szeptember 3-i ítélet (C-503/19 és C-592/19, EU:C:2020:629, 43. pont).

bejegyzett vagy szokásos tartózkodási hely önmagában nem alkalmas arra, hogy jelezze a harmadik országbeli állampolgár fogadó tagállam társadalmába való beilleszkedésének mértékét. A Bíróságnak a 2004/38 irányelvre vonatkozó ítélkezési gyakorlata egyértelműen azt mutatja, hogy valamely személy beilleszkedése csak különböző kritériumok alapján értékelhető, amelyek közül szociális és kulturális tényezők különösen fontosak.⁴⁰ A jelen indítványban hivatkozott okokból, vagyis a jogalkotó által kitűzött cél miatt, amely e harmadik országbeli állampolgárok jogainak az uniós polgárokat megillető jogokhoz való közelítésére irányul,⁴¹ úgy vélem, hogy e megfontolásoknak ki kell hatniuk a 2003/109 irányelv értelmezésére.

73. Összefoglalva, azt a következtetést lehet levonni, hogy a javasolt megközelítés a 2003/109 irányelv 9. cikke (1) bekezdése c) pontjának olyan értelmezésén alapul, amely a Bíróság ítélkezési gyakorlatában elismert módszereknek megfelelően figyelembe veszi e rendelkezés szövegét, valamint azon szabályozás célkitűzéseit, amelynek az részét képezi, továbbá annak jogszabályi hátterét. Meggyőződésem, hogy kizárólag az általam bemutatotthoz hasonló, a nemzeti hatóságok mérlegelési jogkörén alapuló rugalmas megközelítés alkalmas arra, hogy megfelelő bánásmódot biztosítson azon körülmények között, amelyekkel e hatóságok napi rendszerességgel szembesülnek, olyan hasznos kritériumokat szolgáltatva, amelyek lehetővé teszik számukra az Unióval fennálló valódi kapcsolat értékelését.

VI. Végekvetkeztetés

74. A fenti megfontolások fényében azt javaslom, hogy a Bíróság a Verwaltungsgericht Wien (bécsi közigazgatási bíróság, Ausztria) által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre a következő választ adja:

- A 2011. május 11-i 2011/51/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított, a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról szóló, 2003. november 25-i 2003/109/EK tanácsi irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontját úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely előírja a huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgár jogállás elvesztését, ha e jogállás jogosultjának bejegyzett vagy szokásos tartózkodási helye nem az Unióban található.
- E rendelkezést továbbá úgy kell értelmezni, hogy abban az esetben, ha egy huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgár szokásos tartózkodási helye az Unión kívül található, az illetékes nemzeti hatóságok bizonyos mérlegelési jogkörrel rendelkeznek annak értékelése során, hogy az Unió területén egy 12 egymást követő hónapnyi időtartam során történő rövid időtartamú tartózkodás e rendelkezésnek megfelelően kizárja-e a huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgár jogállás elvesztését. A tagállamok a 2011/51 irányelvvel módosított 2003/109 irányelvnek megfelelően többek között úgy ítélik meg, hogy a rövid időtartamú tartózkodások csak akkor zárják ki e jogállás elvesztését, ha a harmadik országbeli állampolgár egyébként távolléte alatt is valódi kapcsolatot tartott fenn az Unióval.
- Az Unióval fennálló ilyen valódi kapcsolat fennállásának megállapítása érdekében figyelembe kell venni a harmadik országbeli állampolgár konkrét helyzetének valamennyi releváns vonatkozását, többek között a távolléteinek összesített időtartamát és gyakoriságát, a fogadó

⁴⁰ Lásd ebben az értelemben: 2010. november 23-i Tsakouridis ítélet (C-145/09, EU:C:2010:708, 26. pont).

⁴¹ Lásd a jelen indítvány 40. pontját.

tagállam elhagyásának okait, valamint a vagyont, a családi kapcsolatokat, a szakmai kapcsolatokat, a szociális kötelezettségvállalásokat és az adókötelezettségek fennállását e tagállamban.